

Mycket väsen för ingenting

Sven Lindqvist påstår att hans okunnighet förhindrar honom att ha en åsikt om huruvida rasism förekommer i Ostasien eller arabvärlden. Men till och med en fäkunnig borde veta, att kinesernas rasistiska arrogans är exempellos, påpekar Svante Folin i sin recension av boken *Antirasister*.



Samma ursprung. Vår art uppstod i Afrika för omkring 200 tusen år sedan och alla nu levande människor kan glädja sig åt att vara ättlingar till en enda, hypotetisk, urmoderlig afrikanska.

Bidande ett tvåveckorsseminarium på ABF om sitt livsverk gick han, i Jesu efterföljd, ut i öknen för att finna "den europeiska tankens kärna" och "inte komma tillbaka förrän jag insett, vad det är jag redan vet."

Han återvände från sina saharaspåskelser med den blodiga visionen, att det västerländska tänkandet kunde sammanfattas i en enda sats: Utrota varenda jävel (1992). Folkmord, legitimerat genom rasistisk ideologi, var essensen i den europeiska affärsidén. Vår skurkaktighet var unik och gränslös – vår kollektiva skuldberda i paritet därmed.

Små pip

Denna drabbande tes mottogs med små förtjusna, masochistiska pip på kultursidorna: ängo hade vi undfått en sträng men rättvis bastonad av magister Lindqvist. Problem uppstod dock i samband med att även den nazistiska judeutrotningen inordnades som ett fall bland andra i det generella *utrota varenda jävel-paradigmat*.

Många, för övrigt välvilligt inställda, ville se denna atrocitet som något, inte bara kvantitativt, utan kvalitativt i en klass för sig. Lindqvist följer nu upp den genocidala dunderskedet med en liten katekes för renhjärtade antirasister (Bonnières 1995). Stilen är barnsligt enkel och hjältarna och

hjältinnorna skildras söndagskolektigt tvådimensionellt.

Det hela börjar med Benjamin Franklin, som, hör och häpna, år 1764 "upptäckte fördomarna" och slutar med en Theophilus Scholes, som 1899 "hävdade att kulturens vaggas stod i Afrika... Den svarte lade civilisationens grundsten och drog sig sedan tillbaka – kanske för att en dag återkomma och fullborda byggnaden."

Tjugotvå, övervägande upplysta personer tränas på 150 sidor och det blir därför inte fråga om några fördupade essäer. Lindqvist medger att alla inte var helt fläckfria – "Lichtenberg har sagt saker om judar och Franklin om svarta, som ingen annan än Gud kan förlåta dem" – men de var på rätt väg, det vill säga mot att "genomsökda rasisternas tankefel".

Det är karaktäristiskt att Lindqvist skolmästaraktigt tror att rasismen är ett resultat av intellektuella defekter och därför kan läras bort. Så lätt går det nu inte.

Biologiskt är det "rasbiologiska problemet" nu molekylärt neddissekerat till politiskt angelämt ointressant nivå. Alla nu levande människor tillhör arten *Homo sapiens*. Vi delar 98,4% av våra gener med schimpansen och 99,9% med vår närmaste förälder *Homo erectus*. Vår art upp-

stod i Afrika för omkring 200 tusen år sedan och alla nu levande människor kan glädja sig åt att vara ättlingar till en enda, hypotetisk, urmoderlig afrikanska.

Genetisk flaskhals

Mänskligheten måste ha passerat en genetisk flaskhals, eftersom vi enligt senaste rön är ärftlighetsmässigt mer homogena än lågländsgorillor. Detta hindrar inte att arten sönderfaller i ett stort antal mer eller mindre besläktade populationer; det genetiska avståndet mellan olika folkgrupper kan fastställas ganska exakt med DNA-analys. Den intresserade rekommenderas ett nyutkommet storverk, L C Cavalli-Sforza med flera, *The History and Geography of Human Genes* (Princeton 1994).

Det är signifikativt att en av Lindqvists heroer är den amerikanske antropologen Franz Boas, som 1911 "förkastade (sic) rasismens vetenskapliga grundvalar." Boas förkastade inte bara rasbegreppet utan även darwinismen och därmed hela biologin. Han förnekade att människan hade någon natur, att det existerade ickegenetiska könsskillnader etc. Hans skola, som hyste celebriteter som Ruth Benedict och Margaret Mead, kom med tiden att utöva obestridt hegemoni över antropologin. Föreställningen att människan föddes som "ett blankt ark", på vilket den godtyckliga kulturen sedan präntades med sina instruktioner, att människan kort sagt var totalt formbar, har påverkat generationer av samhällsvetare, intellektuella och politiska fanatiker.

Biofobi

Boas *biofobi* har utövat en tankeförslamande regim över tre fjärdedels sekels samhällsvetenskap, som först nu börjar släppa. Det rör sig alltså om en av alla tiders värsta, intellektuella katastrofer, som får Lysenkos härjningar i den stalinistiska genetik att se sig som ett harmlöst, agrikulturellt spratt. I glöddande missionärsnit skickade Boas ut sina proselyter för att finna matriarkat, fredliga folk och i största allmänhet samhällen, där allting var tvärtom, vilket ju inte borde vara någon omöjlighet, eftersom människan saknade natur och var en ren kulturprodukt.

Hans flitigaste, ideologiska torped Margaret Mead fann på beställning samhällen, där aggression och svartsjuka var okända företeelser, där män var koketta våp och kvinnorna riktiga karlar och mycket annat i samma förtrollande genre. Tyvärr har hennes banbrytande

forskning inte visat sig tåla minsta kritiska belysning – en pinsamhet som förtiges i liberalist sensibla kretsar.

Otvetydiga fakta visar att alla beskrivna kulturer präglas av hela det västerländska sortimentet dödsynder. Man slår efter förmåga ihjäl sina konkurrenter, det vill säga manliga grannar och tar deras kvinnor. Varje stam med minsta självaktning betecknar sig med ett ord som betyder *människan* – "de andra" beskrivs i olika ursprungsmyter som illa gräddade, subhumana missfoster med bestialiska intentioner.

Xenofobi (främlingskräck/hat) är en av evolutionen frammand, psykisk mekanism, som är universell och djupt rotad – härmed inte sagt att den är vare sig önskvärd eller moraliskt försvarbar; hiv-virus är som bekant också "naturliga".

Den mänskliga primärgruppen på omkring hundra övervägande besläktade personer var den sociala miljön, där våra psyken utvecklades under 99% av vår tid på jorden. Alla "de andra" har varit konkurrenter eller potentiella fiender och därför i varierande utsträckning demoniserats. Rasism är en ideologisk, retorisk elaborering av en instinktiv motvilja mot dem, som inte är som vi.

Ödmjukhet

När Lindqvist i en paroxysm av skenhelig ödmjukhet påstår att hans okunnighet förhindrar honom från att ha en åsikt om huruvida rasism förekommer, "exempelvis i Ostasien eller arabvärlden", tryter orden. Karl är ju självutnämnd kinaexpert och har varit synnerligen gift med en av våra ledande sinologer. Till och med en fäkunnig borde veta, att kinesernas rasistiska arrogans är exempellos. I jämförelse med en vitter mandarin från Mittens rike framstår en whiskysprängd, engelsk kolonialöverste som ett under av upplyst tolerans och empati.

Lindqvist är och har alltid varit en intellektuell nullitet; hans torftiga lilla alster vore knappast värt mer än ett par rader i barnboksbilagan och ändå genererar hans produkter oavbrutet ymniga recensioner som denna – Varför?

PS. En personlig reflexion – Joseph Conrad – aristokrat, konservativ nihilist, nattsvart pessimist och ironisk genomsökare, har på senare tid trenne gånger shanghaiats av tre lallande gubbar: Lagercrantz, Fredriksson och Lindqvist, samtliga med sina ideologiska rötter i Mörkrets Hjärna – 68. Ännu en gång – varför?

SVANTE FOLIN

LÅST

Lexikon över ord i kulturdebatten

En av de för betraktaren plågsammaste olägenheterna hos vår kultur är bristen på definitioner – för betraktaren, säger jag, ty de som svänga runt i själva virveln och varken se eller höra ha icke behov av någon utredning. Jag har länge önskat ett lexikon med officiellt sanktionerad tolkning av alla ord, som brukas i kulturdebatterna. En sådan handbok kunde tänkas få de intressantaste följer. Hur många människor, gamla, nya och nyaste, skulle inte plötsligt finna sig instängda i orätt fälla och försöka löpa över till den de egentligen hör hemma i!

Av Klara Johanson. Ur hennes recension från 1906 av Vitalis Norströms bok *Den nyaste människan. Vyer över vår kultur*

RÄTTELSE

Att jag inte är någon Heidegger torde inte vara obekant för Finanstidningens läsekrets. Däremot försökte jag i gårdagens svar till Svante Nordin lite vitsigt få sagt att jag inte är någon HEIDIGGER. Men detta ändrades i någon av procedurerna mellan manus och tryck. Jag har full förståelse för det skedda, inget ont om korrekturläsaren, men någon gång skall jag skriva en längre artikel om svårigheterna att få in ordvisar genom korrekturrets nålsöga.

MATS GELLERFELT



Hans Lindström